

Irodalom:

The Webb Society's Observers Handbook, Vol.I., Double Stars
1975.

Colin M. Pither cikke a W.S.Q.G. 1978.júliusi számából.

Fordította: Mohácsi

A fordító megjegyzése:

A "Meteor"-ban a következő számtól induló, a mikrométereket ismertető sorozat megjelenése előtt tesszük közzé a fenti cikket, azzal a véleménnyel, hogy ezt a valóban nagyon könnyen elkészíthető és nagy pontosságú műszert legálább néhányan elkészítik és méreteket fognak végezni vele! A remélhetőleg geinduló munka elősegítéseként tervbe vettük egy "Binary Katalógus" kiadását, amely az amatőrtávcsövekkel elérhető legfontosabb, mintegy 1000 binary csillag adatait fogja tartalmazni. A régebben beígért "Általános Kettőscsillag Katalógus" /amely az IDS alapján készül/ kiadása még késik - a rengeteg gépelési munka elhúzódása miatt. Ha minden jól megy, hamarosan lehetővé válik - a már meglévő egy példány mellé - újabb kópiák beszerzése az IDS-ből /Index Catalogue of Visual Double Stars, Lick Obs., 1963./, s ezeket az aktív észlelők kaphatják majd meg. Addig is: Jó eget és szép észleléseket !

Mohácsi Gyula
Székesfehérvár

. . . . .

Kicsiny égi szögtávolságok

Meteorok gyakran határozott szélességet mutatnak, és ezt nemcsak a fényesebb meteoroknál lehet érezni. A halványabbak sem mindig hajszálvékonyan jelentkeznek, hanem határozottabbak, szélesebb sávban. Mindenképpen feljegyzendő tehát a meteorjelenség adatai közé a nyom vastagságának látszó mérete. Az alábbi katalógusból minden évszakban ki lehet választani pár szabad szemes kettőscsillagot.

A katalógus azokat a kettőscsillagokat tartalmazza, amelyek 1 ivpercnél tágasabbak, mindkét komponensük 6,0 mg-nál fényesebb, és hazánkból láthatók.

N é v	szögtávolság		fényessége		valódi kettős?
	ivperc	ivmásodperc	A	B	
Omega 1 és 2 Sco	15,0	900	4,0	4,3	nem
Theta 1 és 2 Cas	17,0	810	4,8	4,7	nem
Delta 1 és 2 Lyr	12,5	750	4,5	5,5	nem
Zéta és g UMa	11,8	708	2,4	4,2	"
Szigma Tau	7,1	426	4,8	5,2	"
Alfa 1 és 2 Cap	6,2	372	4,5	3,8	"
Gamma és 6 Equ	5,8	348	4,7	5,7	"
Omikron ¹ és 30 Cyg	5,6	336	3,7	5,0	"
Theta 1 és 2 Tau	5,6	336	3,6	4,0	"
Alfa 1 és 2 Lib	3,8	228	2,9	5,3	"
Epszilon 1 és 2 Lyr	3,5	210	4,5	4,7	igen
Mü Cyg	3,4	204	4,5	5,9	nem
56 And	3,2	192	5,2	5,5	"
Theta 1 és 2 Ori	2,2	132	4,8	5,2	"
17 és 16 Dra	1,5	90	5,2	5,6	igen
nü 1 és 2 Dra	1,0	60	5,0	5,0	igen

Meteorok szabad szemes észlelésénél ezen szoros kettősök nagy része használható a pár ivperces méretek megbecslésére. Észleléskor csak annyit jegyezzünk fel: "0,5 alfa Cap" vagy "kétszeres epszilon Lyr". Csak feldolgozáskor számoljuk át és küldjük be adatainkat ivpercben. Becsléseink szerint kiszámítható lesz a meteorok okozta ioncsatornák valódi mérete. A katalógus üstökösök fejének látszó méretbecslésére is alkalmas. Segítségével a szabad szemmel észlelhető legkisebb szögtávolságot is becsülhetjük, kipróbálhatjuk, szemünk milyen szoros párt képes felbontani.

Keszthelyi Sándor
Gyöngyöstarján